

Fagersta | 17 11 2010

Uppföljning av effekterna av introduktionsprogrammet och dess deltagares samordnade behov

Enligt verksamhetsplanen för 2010 ska följande göras under året:

Uppföljning av effekterna av introduktionsprogrammet och dess deltagares samordnade behov görs under 2010 med Arbetsförmedlingen. Det är viktigt att få grepp om vilka behov av samordnad rehabilitering som denna grupp har samt vilka möjligheter som finns tillgängliga.

Denna uppföljning sammanställer inkommen information till samordningsförbundet. Den tar upp dels information från den nationella nivån där flera rapporter och pressmeddelanden från olika myndigheter har publicerats under året. Den tar också upp den information som har inhämtats lokalt.

Nationellt

Pressmeddelande FK 2010-06-22

I den grupp som lämnade sjukförsäkringen vid årsskiftet, ca 14 700 personer, har hittills ca 5 700 sökt sjuk-och rehabiliteringspenning och ca 500 har ansökt om sjukersättning. När den arbetslivsinriktade rehabiliteringen inte fungerat är det viktigt att det finns andra insatser. Försäkringskassans bedömning är att för många är det sociala föreberedande insatser och mer medicinsk rehabilitering som behövs.

– Vi ser ett tydligt behov av att se över hur de som nu återkommer till sjukförsäkringen kan garanteras rätt insatser säger Adriana Lender, Försäkringskassans generaldirektör. Försäkringskassan har inga verktyg för att garantera någon en medicinsk rehabilitering. Det är en fråga som i stor utsträckning ligger hos hälso- och sjukvården. När det gäller insatser av social karaktär menar Försäkringskassan att ett tydligare uppdrag till de så kallade samordningsförbunden kan vara ett bra alternativ. Där finns en lokal samverkan mellan kommuner, landsting, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

– Utan rätt stöd och hjälp är risken stor att de som nu kommer tillbaka återigen blir kvar i sjukförsäkringen konstaterar Adriana Lender.

TT, publicerad 24 september 2010

Var tredje person som utförsäkrades under årets tre första månader, har sökt sig tillbaka till sjukförsäkringen, visar preliminär statistik. Bara i mars tvingades över 2 700 personer med sjukpenning eller sjukersättning att lämna försäkringen. I juli hade de återkvalificerat sig, och hittills har närmare var tredje skickat in nya ansökningar. Det finns en viss eftersläpning i systemet.

– Det är sannolikt att siffran stiger. Den kommer väl att landa någonstans kring 36 och 39 procent, säger Mathias Johansson, prognosmakare vid Försäkringskassan.

Det är i linje med de cirka 38 procent som Försäkringskassan hade väntat sig skulle återvända. Bland dem som utförsäkrades vid årsskiftet är andelen betydligt högre, men i den gruppen finns fler som varit sjukskrivna en längre

tid.

– Man kan tänka sig att de var mer illa därän, säger Mathias Johansson.

Uppemot 97-98 procent av dem som ansöker om att återvända till sjukförsäkringen väntas så småningom få en utbetalning. Fler och fler får rehabilitering, enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Antalet multimodala rehabiliteringar (MMR) ökade med 48 procent under första halvåret, jämfört med samma period 2009. Antalet behandlingar med kognitiv beteendeterapi (KBT) ökade med 36 procent.

"Resultaten visar att landstingen tar frågan om rehabilitering på största allvar. Det är ett hårt arbete att så snabbt bygga ut sin kapacitet", skriver Marianne Granath på SKL i ett pressmeddelande.

SKL 2010-10-13

Hälften återvänder till sjukförsäkringen

Av dem som uppnådde maximal tid i sjukförsäkringen vid årsskiftet har 55 procent blivit kvar eller återvänt till sjukförsäkringen efter insatser hos Arbetsförmedlingen, enligt en rapport av Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har följt upp de personer som uppnådde maximal tid i sjukförsäkringen vid årsskiftet 2009/2010 – totalt 17 843 personer – eller under första kvartalet 2010 – totalt 8 009 personer. För den senare gruppen har 46 procent blivit kvar eller återvänt till sjukförsäkringen. De som lämnade förlängd sjukpenning vid årsskiftet hade varit sjukskrivna längre, i regel minst 2,5 år, än de som lämnade förlängd sjukskrivning under första kvartalet 2010.

Överdirektör Stig Orustfjord på Försäkringskassan är nöjd med resultatet av uppföljningen och tycker det är positivt med varje människa som kan lämna sjukförsäkringssystemet och gå vidare mot arbetsmarknadsåtgärder.

– Om man ser tillbaka 7-8 år så var det bara en procent av de förtidspensionerade – det som idag heter sjuk- och aktivitetsersättning – som lämnade ersättningssystemet.

Av dem som inte återvänt till sjukförsäkringen, utan skrivit in sig hos Arbetsförmedlingen, deltar drygt hälften i ett program med aktivitetsstöd och en knapp fjärdedel i någon form av arbete, visar uppföljningen av dem som uppnått maximal tid i sjukförsäkringen vid årsskiftet. Motsvarande siffra för dem som uppnått maximal tid under första kvartalet i år är 57 respektive 17 procent. Inga anmärkningsvärt låga siffror enligt Stig Orustfjord.

– Jag är förvånad över debatten som visar att man kan tro att människor som varit borta från arbetet under flera år på bara tre månader ska hinna kartläggas etc. och komma i arbete, säger han och betonar att Försäkringskassans insatser betytt särskilt mycket för unga funktionshindrade.

Kommer uppföljningen att leda till några förändringar i ert arbete?

– Jag tror det finns skäl att bli snabbare i överlämningen till Arbetsförmedlingen av de personer som varit sjukskrivna 180 dagar.

En annan viktig fråga är enligt Stig Orustfjord vad Försäkringskassan ska göra med dem som kommer tillbaka efter tre månader utan att ha någon försörjning.

– Man har då utnyttjat alla tillgängliga rehabiliteringsåtgärder från statens sida. De orter som har samverkansförbund (en finansiell samverkansform för rehabiliteringsinsatser med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och kommunen) har här en viktig uppgift och de bör arbeta med dessa personer, säger han.

TT, publicerad 05 november 2010

Omkring 1 500 personer som utförsäkrats från sjukförsäkringen kan inte bli sjukskrivna igen utan är hänvisade till socialbidrag, rapporterar Sveriges Radios Ekot som tagit del av Försäkringskassans statistik till och med september. Det rör sig om personer som slussats ut från den tidsbegränsade sjukersättningen, så kallad tillfällig förtidspension. Ofta har de aldrig tagit sig in på arbetsmarknaden och saknar därmed sjukpenninggrundade inkomst.

Lokalt

Mail från FK 2010-11-04

Jag har inte fått fram exakt statistik kring den första gruppen som blev "utförsäkrade". Det var dock strax under 100 personer i den första gruppen 1/1 2010 vi hade avstämningsmöten med på AF i vårt område. Hur många av dessa som därefter tackade ja till introduktionsprogrammet kan Försäkringskassan inte svara på. (Många hade arbetsgivare sedan tidigare och jobbade vid ingången partiellt och man hade redan en planering med att utöka arbetstiden via programmet) 25-30 % av den första gruppen har sökt ersättning från Försäkringskassan efter tre månader, men hur många som blev beviljade ny ersättningsperiod är oklart. Klart är dock att det var en betydligt mindre grupp i vårt område mot landet i övrigt (50%) och det måste vara ett gott betyg åt Arbetsförmedlingen.

Av dem som fick sjukpenning igen är det min bestämda uppfattning att övervägande delen får endast medicinsk rehabilitering i nuläget. Några är helt friska efter operationer o dyl också. Därför tror jag inte att den gruppen återvändare är så stor och jag tror att Olivlunden och handlingsplansamverkan kan svara upp till behoven av arbetslivsinriktad rehabilitering.

Anteckningar efter samtal med Arbetsförmedlingen 2010-11-04

Arbetsförmedlingen uppger att det är mycket svårt, för att inte säga omöjligt, att plocka fram statistik om gruppen som kom från Försäkringskassan och började introduktionsprogrammet. Deras uppföljningssystem undantar denna grupp för analys. Vad Arbetsförmedlingen kan säga är att en stor majoritet av dem som började introduktionsprogrammet är kvar hos Arbetsförmedlingen i andra arbetslivsinriktade program. Arbetsförmedlingen menar vidare att denna grupp har mer omfattande rehabiliteringsbehov än vad Arbetsförmedlingen kan möta i sin ordinarie verksamhet. Behov av medicinska och sociala insatser är fortsatt höga i gruppen. Arbetsförmedlingen bekräftar också Försäkringskassans bild att väldigt få personer av den gruppen som kom till Arbetsförmedlingen har sökt sig tillbaka till Försäkringskassan.